

Maagdarm betrokkenheid

Dr. Mirjam Severs, Maag-, Darm-, Leverarts

Patiënten informatie middag Primaire Immuundeficiënties 28 november 2025

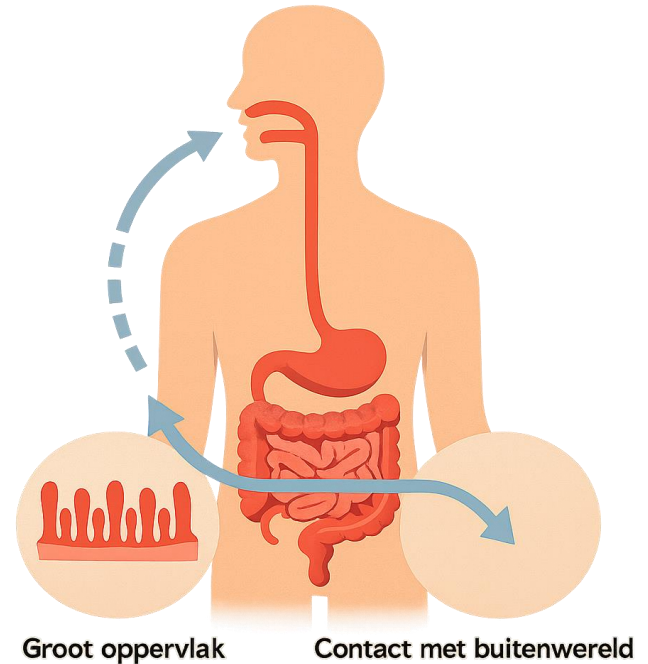
Wat ga ik met u bespreken?

- Wat doet het maagdarmkanaal?
- De darm als belangrijkste afweerorgaan
- Welke rol heeft de darm bij het opbouwen van het afweersysteem
- Wat kan er misgaan in de darm bij afweerstoornissen

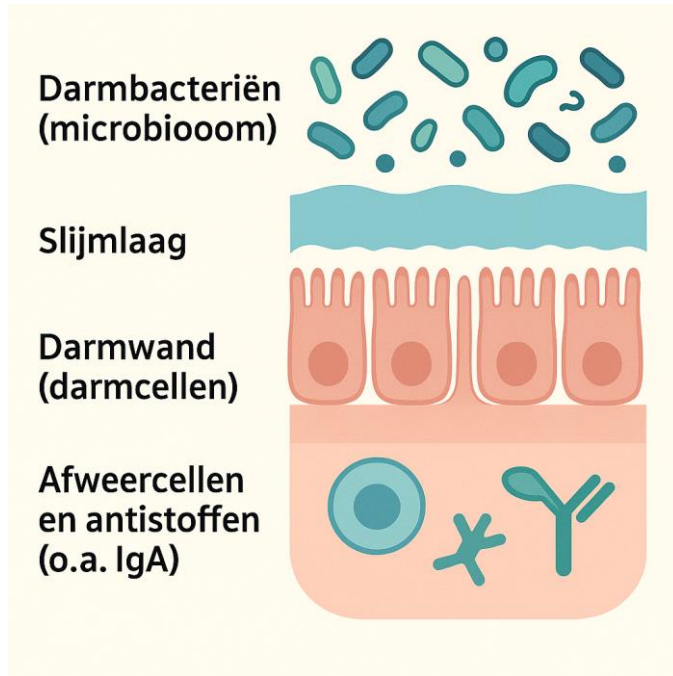
Praktische tips: wanneer aan de bel trekken?

Het maagdarmkanaal

- Buizenstelsel van mond tot anus
- Dagelijks: voeding, bacteriën, virussen en schimmels 'op bezoek'
- Functies:
 - Voeding opnemen
 - Ziekmakende indringers buiten houden

De darm: een groot afweerorgaan

- Ongeveer 70% van ons afweersysteem zit in of rond de darm!

→ Samen zorgen ze dat 'goede' dingen erin komen en 'slechte' buiten blijven

Hoe ontwikkelt het immuunsysteem in de darm zich?

Tijdens de zwangerschap
Basis wordt gelegd

**Borstvoeding/
flesvoeding**
Levert voeding en
afweerstoffen

Na geboorte
Eerste bacteriën
in de darm

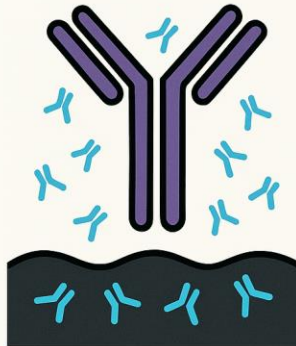

In de eerste levensjaren:
Steeds meer soorten
bacteriën in de darm
Afwercellen 'leren' wat
normaal is en wat niet

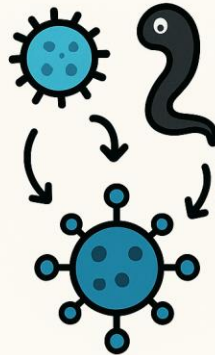

Antistoffen in de darm

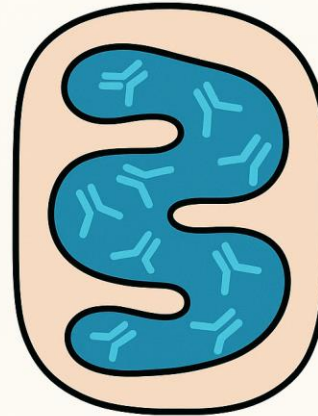
Antistoffen =
herkennings- en
opruimvlaggetjes'
van het
afweersysteem

Herkennen
bacteriën,
virussen,
parasieten

In de darm:
IgA als beschermen-
de verlaag

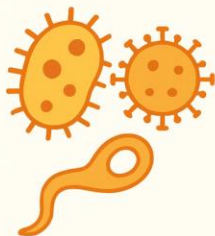

Wat betekent een antistofstoornis voor de darm?

- Moeilijker om ziekteverwekkers buiten de deur te houden
- Grotere kans op:
 - Maagdarminfecties
 - 'Dysbiose' → dysbalans in bacteriesamenstelling (→ klachten)
 - Ontsteking van de darmwand

Maagdarminfecties bij antistofstoornissen

Vaak door bacteriën, virussen of parasieten

- diarree
- buikkrampen
- misselijkheid, soms koorts

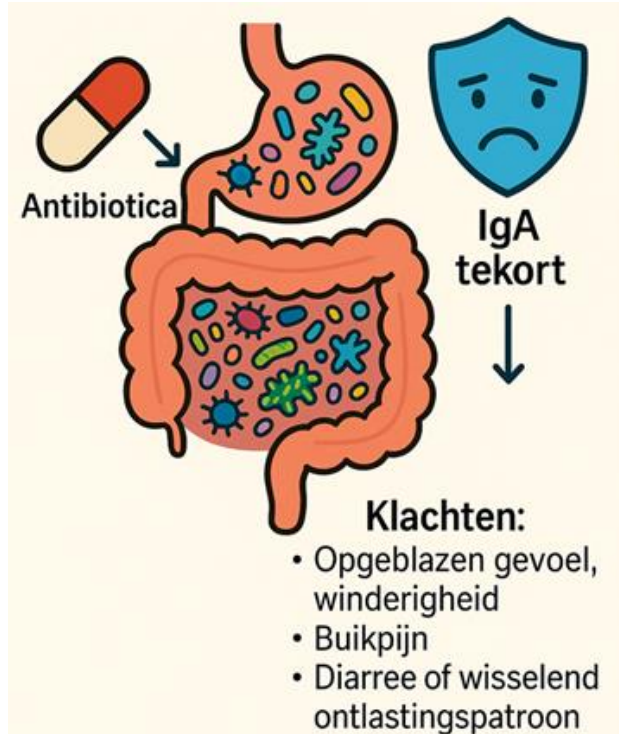
Bij antistofstoornissen kunnen infecties:

- heftiger verlopen
- langer duren
- vaker terugkomen

Voorbeelden:

- Helicobacter Pylori
- Giardia Lamblia
- Campylobacter
- Norovirus

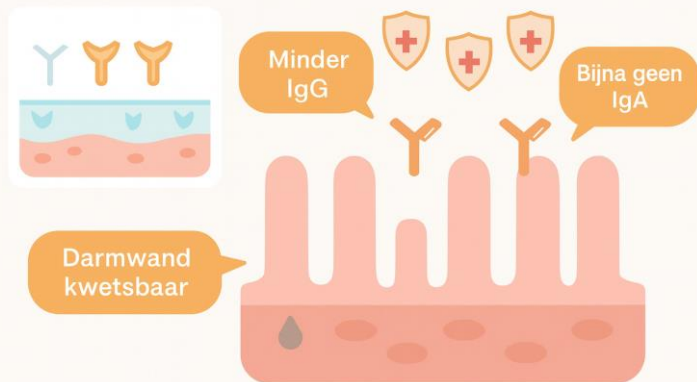
Bacteriële overgroei in de dunne darm (SIBO)

Behandeling: vaak tijdelijk antibiotica en aandacht voor voeding

CVID Enteropathie: ontstoken darmen

Stap 1: Te weinig antistoffen

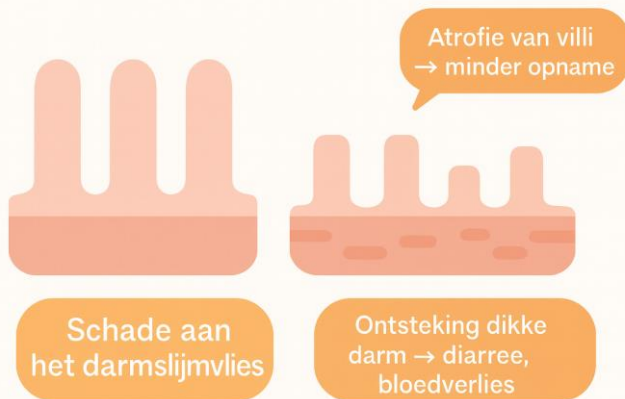

Stap 2: Afweercellen raken in war

CVID Enteropathie: ontstoken darmen

Stap 3: Schade aan het darmslijmvlies

Stap 4: Gevolgen voor de patiënt

Ontstoken darmen... wat kan het nog meer zijn?

COELIAKIE

Gluten-
allergie

Antistoffen
tegen gluten

Vlokatrofie
in dunne
darm

CROHN EN COLITIS

CROHN

- Van mond tot kont
- Afwisselend ziek en gezonde darm
- Diepgaande ontstekingen

COLITIS ULCEROSA

- Dikke darm
- Aan 1 stuk gesloten
- Zweren in de darm

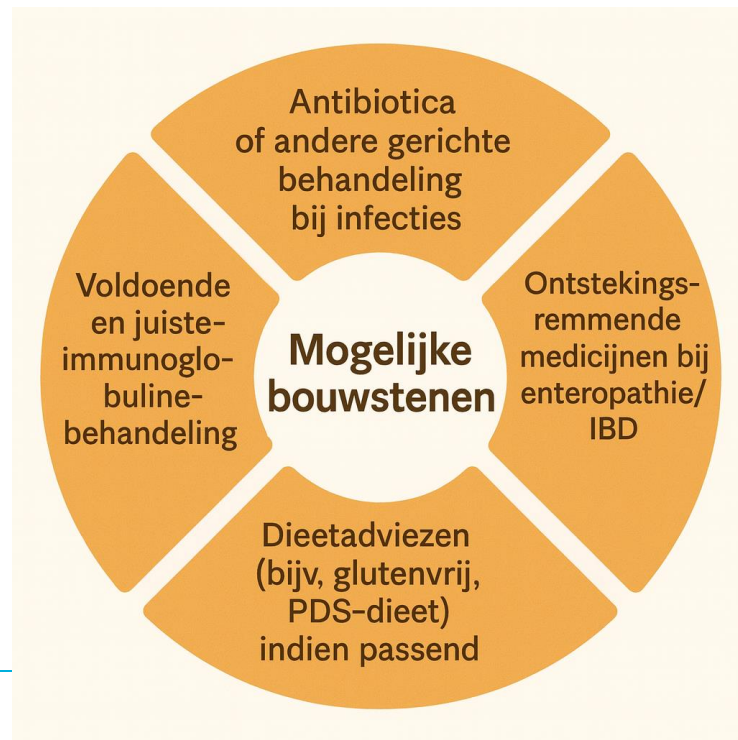
Zijstap Prikkelbare darm syndroom (PDS)

- Chronische maagdarmklachten maar dan zónder ontstekingen
- Vaak multifactoriële aanpak

Behandeling van darmproblemen bij antistofstoornissen

- Samenwerking tussen onder andere immunoloog, MDL-arts, diëtist

Wanneer zeker aan de bel trekken?

- Diarree >1–2 weken
- Bloed of veel slijm
- Onbedoeld gewichtsverlies
- Heftige buikpijn/koorts/
erg ziek
- Klachten houden aan
ondanks antibiotica

Samenvatting

- De darm is een belangrijk onderdeel van het afweersysteem
- Bij antistofstoornissen is de darm kwetsbaarder voor infecties en ontsteking
- Soms is het lastig om de juiste diagnose te stellen
- Behandeling vaak multidisciplinair
- Trek op tijd aan de bel bij maagdarm klachten

Vragen?

Dank voor uw aandacht!

Maagdarm betrokkenheid

Dr. Mirjam Severs, Maag-, Darm-, Leverarts

Patiënten informatie middag Primaire Immuundeficiënties 28 november 2025